ભોજાભગતના ચાબખા.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કર્તા,

શા. ચીમનલાલ લલ્લુભાઈ બુકસેલર.

ઠે. માણેકચોક—અમદાવાદ.

સંવત ૧૯૮૨ સને ૧૯૨૬.

—(૦)—

આવૃતી ૪ થી. પ્રત ૪૦૦૦.

શ્રી પ્રજાહિતાર્થ મુદ્રણાલયમાં પટેલ સોમાભાઈ દલપતરામે છાપ્યું. ઠે. શાહપુર નવીપોળ—અમદાવાદ.

કીંમત રૂ. ૦—૧—૦

ભોજા ભગતના ચાબખા.

પ્રાણીયા ભજી લેને કિરતાર, આતો સ્વપ્નું છે સંસાર. ટેક.
ધન દોલતને માલ ખજાનો પુત્ર અને પરીવાર;
તે તો (જી તમે જાશો એકલાં, ખાશો જમના મારરે. પ્રા. ૧
ઊંચા મેડીને અજબ ઝરૂખા, ગોખ તણો નહી પાર,
છત્રપતિ તો ચાલ્યા ગયા, તેનાં બાંધ્યાં રહ્યાં છે બારરે. પ્રા. ૨
ઉપર ફુલડાં ફર ફરે ને, હેઠે શ્રીફળ ચાર;
ઠીક કરી એને ઠાઠડીમાં ઘાલ્યો, પછી પુંઠે પડે પોકારરે પ્રા. ૩
સેજ તળાઇ વિના સુતી નહી ને, કરતો હુન્નર હજાર;
બોરી બોરીને બાળશે જેમ લોઢું ગાળે લુહારરે. પ્રા. ૪
સ્મશાનમાં જઇ ચેહ ખડકી, તે ઉપર કાષ્ટનો ભાર;
અગ્નિ મુકી અળગા રહે, પછી અંગે ઝરે અંગારરે. પ્રા. ૫
સ્નાન કરવા સૌ ચાલીયાં, મળી નર સંઘાતે નાર;
ભોજોભગત કહે દશ દહાડા રોઇને, વળતી મુક્યો વિસારરે પ્રા. ૬

ચાબખો.

જીવને શ્વાસ તણી સગાઇ, ઘરમાં ઘડી ન રાખે ભાઇ. ટેક.
બાપ કહે છે બેટો અમારો માતા મંગળ ગાઇ;
બેની કહે છે બંધવ અમારો ભીડ પડે ત્યારે ભાઇરે. જીવને.

લીપ્યુંરે ગુપ્યું આંગણુંને, કાઢયા વેળા થઇ;
અડશો માં તમે અભડાશો, એમ બોકો કરે ચતુરાઇરે જીવને.
ઘરની નારી ઘડી ન મુકે, અંતે અગગી રહી;
ભોજો ભગત કહે કંથ વળાવી, તરત બીજાને ગઇરે. જીવને.

ચાબખો.

દેશી સંત તણી લાવીરે, ભેળાં ફરે બાવોને બાવી. ટેક.
મોટાં કપાળે ટીલાં કરે, વળી માથે ટોપી પટકાવી;
કંથો ને ખલતો માળા ગળામાં, કાને મુદ્રા લટકાવીરે. દેશી.
સંત સેવામાં સુખ ઘણુંને, કરે સેવા મન ભાવી;
તન મન ધન સોપો એ સંતને, પ્રીતીઓ લગાવીરે; દેશી.
એવું ને એવું જ્ઞાન દીએ, બહુ હેતે બોલાવી;
ભોજો ભગત કહે રાખ્યા બાહુમાં, ભેખે ભરમાવીરે. દેશી.

ચાબખો.

ભેખ તો બાવર થઇ ભુંડારે, મેલા અંતરમાં ઉંડા. ટેક.
ટકો પઇસો ટેલ ગામમાં નાખે, વળી ખેતરને કુંડાં;
જેની વાંસે થાય સૈનો કેડો ન મેલે, જેમ કટકના લુંડારે ભે.
બીયાં સારૂ ત્રાગુ કરે ને વળી કામ કામ ક્રોધના ભિંડા;
ધન ધુતવા દેશ દેશમાં ફરે, જેમ મલકમાં મુંડારે. ભે.
ગામ બધાની ચાકરી કરે ને, ઘેર રાખે અગન કુંડા;
ભોજો ભગત કહે કર્મની કોટી પાપ તણા ઝુંડારે. ભે.

ચાબખો.

જોઇ લ્યો જગતના બાવારે ધર્યો ભેખ ધુતીને ખાવા. ટેક.
જ્યાં પ્રેમદા ધણી પાણી ભરે, ત્યાં જાય નીત નીત નાવા;
રાંડી છાંડી નારનો નર ઘર ન હોય ત્યારે, બાવોજી બેસે આવારે. જોઇ.

લોકના છોકરાં તેડીને રમાડે, એની પરાણે પ્રીત થાવા;
ગૃહસ્થની સ્ત્રી રીસાઇ જાય ત્યારે બાવોજી બેસે મનાવારે. જોઇ.
ધુપ કરે ને બાવો ધ્યાન ધરે, ભોળા લોકને ભરમાવા;
ભોજો ભગત કહે બાવેશું સેવે, અન જમપુરીએ જાવારે. જોઇ.

ચાબખો.

ભરમાવીને દુનિયા ભોળીરે, બાવો ચાલ્યા ભભુત ચોળી—ટેક.
દોરા ધાગા ને ચીઠ્ઠી કરીને આપે ગુણકારૂ ગોળી;
જીવને હણતાં દયા ન આણે, જેમ ભીલ કાફર કોગીરે. ભ. ૧
નીત નીત દરશન નિયમ ધરાવે, ઘેર આવે ત્રિયા ટોળી.
માઇ માઇ કહીને બાવો બોલાવે, હૈયે કામનાની હોળીરે. ભ. ૨
સઘળા શીષ્યને ભેળા કરી ખાય, ખીર ખાંડને પોળી;
ભોજો ભગત કહે ભવસાગરમાં, બાવે માર્યાં બોળીરે. ભ. ૩

ચાબખો.

મુરખો રળી રળી કમાણોરે, માથે મેલશે મોટો પાણો—ટેક.
ખાઇ ધુતીને ધન ભેળું કીધું કોટીધ્વજ કહેવાણો;
પુણ્યને નામે પા જે ના વાવર્યો, અધવચથી લુટાણોરે. મુ. ૧
ભર્યા કોઠાર તારા ધર્યા રહેશે નહિ આવે સાથે એક દાણો;
મસાણુની રાખમાં રોળાઇ ગયા કંઇક કોણ રંકને કોણ રાણોરે. મુ. ૨
મંદીર માળીઆં મેલી કરીરે, નિચે જઇ ડેરાણો;
ભોજો ભગત કહે સુવા સુડે જીવ, ઘણો ઘણો પસ્તાણોરે. મુ. ૩

ચાબખો.

મુરખો માની રહ્યો મારૂંરે, તેમાં કાંઇયે નથી તારૂં. ટેક.
સબળ સાયક જેની ચોકી કરતા, ભરતું નીર ખારૂં;
ચૌદ ચોકડીનું રાજ ચાલ્યું ગયું, રાવણાદિક વાળુ રે. મુરખો.

દુઃખને તો કોઇ દેખે નહી, ને સુખ લાગે સારૂ;
વેળા વેળાની છાયડી તારી, વળી જાશે વારૂરે, મુરખો.
હરી ભજનમાં હેતજ રાખો, સ્મરણ કરો સારૂં;
ભોજો ભગત કહે રાખો રૂદેમાં પ્રભુનું ભજન પ્યારૂંરે. મુરખો.

ચાબખો.

ભક્તિ શીશ તણું સાટુ રે આગળ વસમી છે વાટુ—ટેક.
એક દીવસ તો આવી બની, રાજા મુરધ્વજને માથે;
કાશીએ જઇને કરવત મુકાવ્યું, હરીજનને હાથેરે. ભક્તિ.
સત્યને કાજે ત્રણ વેચાયા રોહીદાસને રાણી,
ઋષિને વાસ્તે રાજા વેચાણો, ભરવાને પાણીરે ભક્તિ.
પહેરો પટોળાં પ્રેમનાં તમે શુરવીર થઇ ચાલો;
ભોજો ભગત કહે ગુરૂ પરતાપે, અમરાપર મહાલોરે ભક્તિત.

ચાબખો.

દુનિયાં દિવાની કહેવાશેરે, ભુંડી ભીતોમાં ભટકાશે—ટેક.
પાપ જયારે એનું પ્રગટ થાસે ત્યારે, જુવા જતી ઘેર જાશે;
ધુણી ધુણી એના ડોકજ દુખશે, ને લેનારો લઇ ખાશેરે. દુનિયાં.
સ્વર્ગમાં નથી સુપડું ને, નથી ખાંડણીઓને ધંટી;
દુધ ચોખાના જમનારા તમે, કેમ કરી જમશો બંટીરે. દુનિયાં.
ઢોંગ કરી ધુતવાને આવે ત્યારે હાથ બતાવા સૌ જશે;
ક્યારે આના કર્મનું પાનુંરે ફરશે, અને કયારે પુત્રજ થાશેરે. દુનિયાં.
કીમીયાગર કોઇ આવી મળે ત્યાર, ધનને વાસ્તે ધાશે;
ભોજો ભગત કહે ભમણામાં ભમતાં, ગાંઠની મુડી ગુમાશેરે. દુનિયા. ૪

ચાબખો.

મુર્ખની દાઢી થઇ ધોળીરે રૂદીયામાં નહિ જોયું ખોળી. ટેક.
ખડ વાઢીને ભેગુ કર્યું પણ, હાથ ન રહી કોડી;

વેચ્યા ટાણે વેચ્યું નહિ, પછીથી પીઠ પડી મોળીરે. મુર્ખની, ૧
બગલો થઇને આરે બેઠો, ચાંચ કરી પોળી;
આરેથી કંઇ આહાર મળ્યો નહી, દરિયો દીધો ડોળીરે. મુર્ખની ૨
મનુષ્યાદેહી જેવો માલ પાક્યોને, તેમાં પડીયા કોળી;
વાવ્યા વિના તે ક્યાંથી પામશે, કહો શું ખાશે ચોળીરે. મુર્ખની ૩
વારતાં વારતાં વારે ચડતો, માલ લાવતો થોડી;
ભોજેભગત કહે ત્રણ ચાર લાગશે, તીર તરવાને ગોળીરે. મુર્ખની. ૪

ચાબખો.

મન ચડયું મોટપને માળેરે, પ્રભુ એની વેળા મ વાળે. ટેક.
મહાજન કહે અમે ધરમી કહેવાઇએ, દુધ પાઇ મીંદડાંને પાળે,
ત્યારે મોકળુરે મુકે, પછી ઉંદરનો દાટ વાળેરે મ. ૧
ચાર પાંચ ભેંસો આંગણે દુજે, છોકરાનાં પેટડાં બાળે;
આડોશીપાડોશી છાશ લેવા આવે ત્યારે વાલા સગાનો શોક પાળેરે. મ
ખોટી દાનત તેથી ખાવા મળે નહીં દીકરીનું ઘરેણું ગાળે;
સાસરે જાય ને પુછે ત્યારે એના, માવતરનું મોં વાળેરે, મ. ૩
સોનુ સોધે ને રૂપુ સોધે, કથીરને શું ગાળે;
ભોજે ભગત કહે કાંસાકુટને પીતળ શું ઉજાળે રે. મ. ૪

ચાબખો.

મુરખે નાર કુભારજો આણીરે, એનું ઘર કર્યું ધુળધાણી. ટેક.
પાંચ મણીની લાવથી ભરડી, માણાની જુંજી ધાણી;
ઘીના ગોળીઆ ઢોળી નાંખ્યા દુધમાં રેડયું પાણીરે, મુરખે.
વાર પરવે વઢવાડ કરેને, કંકાસ કરે જાણી જાણી;
છોકરાને મારે છણુકા કરેને, ચુંટીઓ લે તાણી તાણીરે. મુરખે. ૨
ખરે બપોરે રસોઇ નીપજાવેને, રૂદે જેતી રાણી;

છોકરાને મારીને સુવારે, પછી જાય બોલાવા રાત જાણીરે. સુરખે. ૩
ટાઢું સીઝુ કંથ આગળ મુકે, મરે જ્યારે ભુખ તાણી;
સાંજ પડે ઘેર ભટકીને આવે, ઉપર જાતાં રીસાણીરે. સુરખે. ૪
પટોયાં પાડી આંખ આંજીને આપડે, સાસરે પીયર ન સમાણી,
ભોજો ભગત કહે ગુરૂ પ્રતાપે, ઉતરેલ નાદ શીદ આણીરે. સુરખે. ૫

ચાબખો.

એવું દુઃખ જગતમાં ભાળીરે, પરણી નાર પીયર પાછી વાળી. ટેક૦
કડલાં કરાવું ત્યાં કાંબીએ વળગે, વીછીયા લેવરાવે મેં વાળી;
ચણીઓ શીવડાવું ત્યાં સાડલો માગે, કાપડું કરાવે ગજીઆણીરે એવું. ૧
ધાર્યું ન થાય તો કરે ધીંગાણું, છાજીઆં લેતી ચાલી;
તપ કર્યાં વિના તરીયા નરાનું પેટડું નાખે પ્રજાળીરે. એવું ૨
બે ચાર બાળકોને બે ચાર બાળકી, પેટડાં નાખે બાળી;
ખાવું કરતાં ખસવા દે નહી, જાતાં રાખે ઝાલીરે. એવું ૩
એક કહે મને ગરીઓ અપાવો, એક કહે ઝારી;
જુવડાંની પેરે વળગે ભેગાં થઇને, ગર્થ કરાવે ખાલીરે. એવું ૪
ચેતે નહી તો સુખ ન પામે, પડે પેટમાં નાખવી પાળી;
ભોજોભગત કહે હરી ભજવા ન દે, તેને ઘરમાં રાખે કોણ ઘાલીરે એવું ૫

ચાબખો.

ભક્તિ શુરવીરની સાચીરે, લીધા પછી ન મેલે પાછી ટેક.
મન તણો તેણે મોરચો કરીને, વઢીઆ વિશ્વાસી;
કામ ક્રોધ મદ લોભ તણું જેણે, ગળે દીધી ફાંસીરે. ભ. ૨
શબ્દના ગોળા જ્યારે છુટવા લાગ્યા, માખલો રહ્યો ભડમાચી;
કાયર હતા તે કંપવા લાગ્યા, એ તો નીશ્ચે ગયા નાશીરે. ભ. ૩
સાચા હતા તે સનમુખ ચડયા ને, હરી સંગે રહ્યા રાચી;

પાંચ પચીસથી પુરા થયા, એક બ્રહ્મ રહ્યા ભાશીરે. ભ. ૪
કર્મની પાશલા કાપી નાંખ્યા ઓળખ્યા અવીનાશી;
અષ્ટ સંદ્ધિને ઇચ્છે નહી, થઇ મુક્તી તેની દાસીરે. ભ. ૫
તન મન ધન જેણે તુચ્છ કરી જાણ્યા, અહોનીશ ઉદાસી;
ભોજા ભગત કહે થયા એતો, વૈકુંઠના વાસીરે. ભ. ૬

ચાબખો.

મોજુ કોઇ મરજીવા માણેરે, શીશ સાટે મોંઘા હરી જાણે—ટેક૦
રક્ષક્ષેત્રમાં રીડું થયું, તન વેંધ્યું વ્રેહને બાણે;
સત્યને મારગે ચાલીયા, તેને વેરી વખાણેરે. મોજુ૦ ૧
પોતાના દેહનું પેન્જયું પરોયું, કોની મનમાં ભય આણે?
ધર્મ ધીંગાણે ભળી ગયા, તન તુટયા લગી તાણેરે. મોજુ૦ ૨
પ્રભુની પાસે પાખંડ નહી ચાલે, તમે ચેતી લેજો ટાણે;
કુડીયા હશે તેને ત્યાં યમરાજા ઘાલશે લઇ ઘાણેરે. મોજુ૦ ૩
કાયા માયા માનજો કુડી, જેમ પીંગળ પાને;
ભોજો ભગત કહે ભજન કરીને નર નિપજ્યા બાણેરે. મોજુ૦ ૪

ચાબખો.

મન ચડયું મોટપને પેરે, તેણે કરી સાહેબ રહ્યો છેરે—ટેક૦
અંતર કોઇ અજ્ઞાની જીવને, કેમ રંગ ચડે એને;
દેખવા માત્ર દિસે રૂપાળો, જેમ રંગ કાઢયો ટેરે. મન૦ ૧
માયાના મનમાં ફરે મસ્તાનો, જેમ દીલ ઘાલ્યું ઘેરે:
હક નહી ને તેં ખાધું હરામનુ, બોળ્યું બાપનું કુળ બેરેરે મન૦ ૨
જોબનમાં તુને જીવતાં વાળીને, ફરે રાતડીએ રેટે;
ભોજો ભગત કહે ભાવ વીનાના, તુને જુહર કેમ બેરેરે. મન૦ ૩

ચાબખો.

એવી માયા કહયુ બહુ કાવે તેના સમજ્યામાં ન આવે;

માયા માયા કરીને મુરખ, જીવને બહુ ફસાવે;
કેક જીવ મનમાં મુંઝાઇ રહ્યા, પછી ઘણાં ગોથાં ખાવેરે. એવી. ૧
હાથ ફેરવેને હેત દેખાડે ભુરકીએ ભરમાવે;
તેમ તેમ જીવ લોભાતો જાય, એતો પામર બુદ્ધિ પાવેરે. એવી. ૨
હરી ગુરૂ સાથે હેતે તેડાવે પછી પોતાપર લાવે;
વણદોર્યો જીવ વાસે ૪રે તેને ભક્તિ ભાવેરે. એવી. ૩
ભોગ દેખાડેને મન ભરમાવે વહાલાખાં વીખ વાવે;
કામ ક્રોધનો કરે વધારો, નકી નરકમા લઇ જાવેરે. એવી ૪
તે માયાથી કંઇક ચેતી ગયા, જેને મહેર કરી માવે;
ભોજો ભગત કહે ભજન કરીને કોઇ ઉતર્યો નહી કાવેરે. એવી ૫

આખ્યો.

મનમાં જે કરતાં મોટાચુરે, એની ઉડી ગઇ પાયું—ટેક.
જ્યારે બાળકનો જન્મ થયો ત્યારે વાગીયુ વધાયું;
જમડા આવીને જીવ લેઇ જાશે, એની વાંસે રૂવે બાપુરે, મન.
સેજ સિંહાસન ને ચમર હળે ચોય દેશ ફોજું છાયું;
ઉડી ગયાને ઉજડ થયા એનું ઘર કે ઠામે પાયુંરે. મન. ૨
ચાકર નોકર આવીને સલામો, ભરતા કરતા ઠકરાયું;
આકડાના તુર પેરે ઉડી ગયા, એ તો વટોળીએ વાયુંરે. મન. ૩
સદગુરૂ સંતને જેણે સેવ્યા, તેની ધન ધન કમાયું;
ભોજો ભગત કહે વૈકુંઠે પુગ્યા, તે દેતા નગારે ઘાયુંરે. મન. ૪

આખ્યો.

મુરખા જન્મ ગયો હારોરે, બાંધ્યો તેં પાપ તણો ભારો—ટેક,
નામ સાંભળતાં નિંદ્રા આવે, હરી રસ લાગે ખારો,
અમૃત રસને અળગો કરીને, કર્યા વિષના વેપારોરે. મુરખા૦ ૧
મોહાંધ થઇને માયા ખરચે, તેમ લોક કહે છે સારો;

સાધુ દેખીને મોહું સંતાડે, એવા પાપી ગામારોરે, મુરખા૦ ૨
ક્રમણા તારો હુકમ ચાલે ને દેછે સઘળાને ડારે;
ધર્મના દુત જ્યારે ધકા દેશે, ત્યારે ઉગર્યાનો નહી આરોરે. મુ૦ ૩
તલે તલનો હિસાબ લેશે, મોકમ દેશે મારો;
ભોજો ભગત કહે હરિ ભજ્યા વિના કોઇ નહી રાખણહારોરે. મુર૦ ૪

ચાબખો

મનવા રહેને ભજનમા ભળીરે, આતો વેળા જાય છે વળી—ટેક.
જોબનના દહાડા જવા રહેશે, જેમ કરમાય છે કળી;
જરા આવે કાંઇ જોર નહી ચાલે, પછી વીખાશે પળીરે. મન૦ ૧
સંચયું હશે તે સાથ નહી આવે, સરવે જાશે સળી,
હેતે કરીને વાવરેજ હાથે, બાકીતું જાશે બળીરે. મન૦ ૨
માનવી ઝાડ છે મુળ વીનાનું, ધર્મ વીણ જાશે ઢળી;
આગળ ખાવા સારૂ અભાગીયા કંઈ મુકવીને લેને મુકી રે. મન૦ ૩
કાળનું દળ તો કારમું આવશે, દેહ નાખશે દળી;
ભોજો ભગત કહે ધર્મ રહેશે, બીજું સર્વ જાસે ટળીરે. મન૦ ૪

ચાબખો.

મુરખો કાલાની વાતુ કરેરે, માથે કાળનું ચક્કર ફરે— ટેક૦
કહે કંઇકને નહી ફેલવું એવું નીજ કરતો નવ ડરે;
વિષય વિકારમાં ફરે વલખતો, પારકા ઘરમાં ગરેરે. મુરખો૦ ૧
સ્વારથમા જીવ ચાલે ચોધારો, અસત્ય ઘણું ઓચરે
છળ છેતરને દગાબાજી કરી, પારકા ઘરમાં ધરેરે. મુરખો૦ ૨
ધર્મને માર્ગે ઢુકડો ન આવે, પાપનાં પગલાં ભરે;
સુમની માયા સંઘરી રહેશે, ક્યાં વેસ્યા નારીમાં વરેરે. મુરખો૦ ૩
તેથી ચોરાશી સહી કરી જીવ, અલ્પ થતી અંતરે;
ભોજો ભગત કહે ભજન કર્યા વીના, ભુંડે હાલે મરેરે. મુરખો૦ ૪

ચાબખો.

લોભ રહ્યો હૃદયમાં વશીરે, મુરખને શીખામણ તે કશી—ટેક૦
સંતની નીંદા સારી લાગે, જીવ તેમાં રહે છે મચી;
પરમાર્થથી પાછો ભાગે એતો, જાય છે ખશીરે, લો૦ ૧
ધર્મનું કામ કોઇ કહેવા આવે, તેના સામે ઉઠે ભસી;
રામ નામ વિના બીજું લવે, તેની જીભ કાપવી જાઇએ ધસીરે. ૨
વખાણ પોતાનાં વાહલાં લાગે, જીવ તે શું બોલે હશી;
કોઇકનું રૂડુ કાને સાંભળતાં, જાણે વાગી બરછીરે. લો૦ ૩
મોતથી બચવા મથ્યો ઘણું તોયે કાળે લીધો ધશી;
ભોજો ભગત કહે ભુત થઇયે ભમીયો મુવા પછીરે. લો૦ ૪

ચાબખો.

ખુટેલને મદ ખરેખરો થાશેરે, જીતી બાજી હાથથી જાશે—ટેક૦
કોઇનું કહ્યું નથી માનતો, પણ કષ્ટ અતિશે સહેશે;
ભલા ભલાઇયું કરી લેજો, આ રંગ જાતો રહેશેરે. ખુટે૦ ૧
કક નથી હાલતો હાર ભજ્યા વિના, કાળ ગળી જાશે;
ચોપ દીશાના ચોહે ઉપર પછી, વાવલીયા વાસેરે. ખુટે૦ ૨
વિચાર કરીને વાવ્યા વિના, ફળ ક્યાં થકી થાશે
ભોજો ભગત કહે કર્યા વિના, ક્યા નિરમાંરે ન્હાશેરે. ખુટે૦ ૩

ચાબખો.

મનની ફેરવોને માળારે, મુકી દીયો જગના ચાળા—ટેક૦
અનેક જન્મ થયા આડવડતાં, ને કરમ લાગ્યા કાળાં;
જીવને લઇ જશે અસ્વા; આઇ જમડા જોરાળારે મનની૦ ૧
ભાલાવાળા ભેટશે, ત્યાં નહીં પહોંચે પાળા;
આરવાળા તેમ જીતશે છે તીખી તલવારવાળારે મનની૦ ૨

ઇંદ્ર સરીખા ઉતરી ગયા, ભાઈ તેના કોઇ ટાળા;
ભોજો ભગત કહે ઠીક કરાવો, એના અધર ઉંચાળારે. મનની૦ ૩

ચાબખો.

મુરખા મતી ફરી તારીરે, વીઠલ મેલ્યા વિસારી—ટેક,
જન્મ થયા પહેલાં જઠરામાં, તું કહેતો પોકારી;
બહાર આવ્યા પછી બુદ્ધિ હણાતી, હિરો ગયો હારીરે. મુ૦ ૧
દોલત દેખી જીવ થયો દિવાનો, અ ણુ બોલે અહંકારી;
મેહેર કર્યા વિના પછી થઇશ ભવોભવ ભાખારીરે. મુ૦ ૨
ભાત ભાતનાં ભોજન તજીનો, ખાતો અંધા આહારી;
ચોરી છીનારી ને સુરાપાનમા મસ્ત થયાં નર નારીરે. મુ૦ ૩
સાચો થઇ જા સદગુરૂ ચરણે, લેશે તને ઉમારી;
ભોજો ભગત કહે ગુરૂ પ્રતાપે, માન શીખામણુ મારીરે. મુ૦ ૪

ચાબખો

દેખો દેહ ધરી દેવારે કરી લે સંતોની સેવા—ટેક૦
સજન હંસને પાર પહોચાડયા પાપી પારધી જેવા.
કરમની બંધન કાપી નાંખ્યા ભાઇ, અલેક ધણી એવારે દેખો૦ ૧
ભવનું નોતરૂ માની લઈ મુકો હરી મેવા;
વખત જાય છે તે કરો ન વરખાં લક્ષમીવર લેવારે દેખો૦ ૨
જમણા કરી જાળવજો ભાઇ પ્રેમ રસ પીવા,
ભોજો ભગત કહે ભાવે ભજો; રામ ચરણે રહેવારે. દેખો૦ ૩

ચાબખો

એતો અમર ફળ વેડયુંરે, રૂગીએ પુરવની ખેડયું— ટેક૦
વાખરીઆ પહોંચી ગયા થઇ રણ ખેતર રીડયું
ભલે ધીંગાણો ભાલા ઉડે ઉડે તરવારની છોળ્યુંરે. એતો૦
સંસાર સાગર નથી મરે મહીં, મળે ન સુખ ખોળ્યું;

તેમાંથી કોઇ પાર ન પામે, જેમ કાગડે કુંભજળ ડોળ્યુરે. એતો૦ ૨
સતગુરૂ ચરણ જેણે સેવ્યા તેને, હરિ કરશે સળીયું;
ભોજો ભગત કહે ભાવે ભજે તો થાય, રગની રેલ્યુંરે. એતો૦ ૩

ચાબખો.

આ છે પંખીડાનો મેળોરે, તે ભવોભવ નહી ભેળો—ટેક૦
સરવે વાતે સંપ કરીને, કુસંપ પરો મેલે;
હરિ ભજવામાં હાંસલ શું છે તે વિચાર સેલોરે. આ છે૦ ૧
નર તમે હવે નિરભય થયા, ગણી મહિમા શું ડોલે;
હરિ ભજ્યા વિણ હાણ ઘણીછે, ડહાપણ શું ડોળોરે. આ છે૦ ૨
જન્મ ધર્યો જેણે હરિ ભજ્યા નહી આગળ ઉભેલો;
ભોજો ભગત કહે ઉપડી જાશે, પતંગ રગ વહેલોરે. આ છે૦ ૩

ચાબખો.

જગતમાં શું રહ્યો મહાલારે, ભરીને પાપ તણી પાલી—ટેક૦
ભામની મળી જાણે ભગવાન મળ્યા, એવી અંતરમા વાલી;
કામની તારે કામ ન આવે તે તો જાશે ચાલીરે જ૦ ૧
અલેખ ધણીની ઓળખ પડ્યા પછી, ખેપ નહી જાય ખાલી;
ભરમે થાકી જીવ ભુલી ગયો, એને જમડા લેશે ઝાલીરે. જ૦ ૨
પેટ ચોળીને શુળ ઉપજાવ્યું તે જીવને ઘાત ઘાલી;
ભોજો ભગત કહે ભજન કર્યા વિના ઠકરાઇ છે ઠાલીરે જ૦ ૩

ચાબખો.

અરે તમે જુવોને જાગીરે, દુનીયા ડોલવા લાગી—ટેક૦
ચાલી ગયેલો તો સમજ છે, એને લત કોકની લાગી;
મોહ પાશથી મુક્ત થઇને થાય છે વેરાગીરે. અરે તમે૦ ૧
નોબત નગારાં ગડગડે, ભેર ભુંગળ વાગી;
અલેક જ્યારે ઓળખશે ત્યારે નહી ઉમારો ભાગી. અરે તમે૦ ૨

રેણી રાખી રામ ભજે જેને એવી લેહ લાગી;
ભોજો ભગત કહે ગુરૂ પ્રતાપે, થયા અમર બડભાગીરે. અરે તમે૦

ચાબખો.

સેજે સુતા જન જાગોરે, મુક્તિ હરિ કને માગો—ટેક૦
આત્મ તત્વ લીઓ ઓળખી, સંત ચરણે લાગો;
અનુભવ કરી રામ ઓળખો, તૃષ્ણાને ત્યાગોરે સેજે૦ ૧
ખાસ ખડો સદ્‌ગુરુ તણો, જેને વેહે ઘણો વાગ્યો;
શુદ્ધ વિચારી આ સંસારીઆમા, ભ્રમણાને ભાગોરે. સેજે૦ ૨
સતગુરૂની સેવા કરીને, પેહેરી લ્યો પ્રેમનો લાગ;
ભોજો ભગત કહે હરિ ભજ્યા વિના નર જાશે નાગોરે સેજે૦ ૩

ચાબખો.

તું શું જાણી જગતમાં જોઇ રહ્યો છું માયામાં મોહી—ટેક૦
ખાધું પીધું ખેલ કર્યા વળી હાલી હકરાઈ
તોય ભ્રમણા તારી ભાગી નથી રહે ચીત ઓમાં પરોઈ. તું૦ ૧
રત્ન અમુલ્ય માંડ મળ્યું છે તે ખુરેલે નાખ્યું ખોઇ;
આરે જન્મ તારો તારે એળે ગયો, સ્મરણ કર્યું નહી સોઇરે તું૦ ૨
બીજ વાવ્યાં જેણે બીડમાં નર નીપજ્યાં કાંઇ નોય;
ભોજો ભગત કહે હરી ભજ્યા વિના કાચી ન ગમ કોઇ. તું૦ ૩

ચાબખો.

મુરખને કઇ પેરે સમજાવુંરે એને નિશ્ચે નરકમાં જાવું—ટેક૦
સવળું કહેતાં અવળું લાગે કોની મદદે થાવું;
વાત કરીને વઢવાડ કરે અમૃત તજી વિષ ખાવુંરે. મુ૦ ૧
ખાટકીવાડે બેટો ચાલ્યો, માહારાજ જાણે મુકાવુંરે;
અપ્રિય સંવાદે અવળો ચાલે, તેને ઉંધે માથા લટકાવુંરે, મુ૦ ૨
સંનેપાતનો ચાળો થયો તેને, કાજુ ઓસડ જો ખાવું;

ભોજો ભગત કહે પ્રગટ પારખું, પીતળમાં શું તાવું. મુ૦ ૩

ચાબખો.

મુરખો મોહન ઘોડે ચડે, માથે કાળ નગારાં ગડગડે. ટેક૦
હરિજન હોય તેની હાંસી કરે, જીવ અવળું બોલી લડે,
એકલો હોય ત્યારે અભાગી, નવ ગ્રહની ગોઠે નડેરે. મુ૦ ૧
પરણી શું પ્રીતી કરૂ, એવા મનમા ઘાટ ઘડે,
ભોગ દેખી જીવ થયો હરાયો જેમ પતંગ દીપકમા પડેરે. મુ૦ ૨
ત્રણ અવસ્થા થઇ નરકમાં, પછી કાળે લીધો કેડો,
ભોજો ભગત કહે ભજન કર્યાં વિના નિશ્ચે નર્કમાં સડોશે. મુ૦ ૩

ચાબખો.

મન તું હજી શીખામણ માન, એક દીન જાવું છે શમશાન—ટેક૦
લખ ચોરાશી અવતાર ધરીને, ખરી ભોગવી ખાણ,
એ તારો અવગુણ ઘણો છે, હરિ ભજ્યા વિણ હાણરે. મન૦ ૧
ભજન કરો તો ભય મટે આ, શબ્દ ધરજો કાને,
અમર દેવને આરાધી લે, સમજી ગુરૂનું સાનરે. મન૦ ૨
સિધી રીતે ચાલજો ભાઇ. રહેવું પડશે શાન,
મુવા પછી નથી માગવું, વાંસે સગા કરે સ્નાનરે મન૦ ૩
રાજા પરિક્ષિત પામીયો શુકે ન ગતિ ભગવાન,
સાત દિવસ લગી સાંભળી ગોવીંદ કેરૂં જ્ઞાન. મન૦ ૪
પ્રેમદા પદને પાખવા તું, મેલી દે મનની તાણ
ભોજો ભગત કહે ગુરૂ પ્રતાપે, ભક્તિ છે નિરવાણરે. મન૦ ૫

સમાપ્ત.